

Uppsala kommun
SBF.planadministrator@uppsala.se

Granskning av förslag till detaljplan för Österplan Uppsala kommun, Uppsala län

Kommunen har översänt rubricerat detaljplaneförslag för granskning enligt 5 kap 18 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Syftet med planförslaget

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en breddning av det befintliga spårområdet längs Ostkustbanan för att kunna anlägga ett nytt vändspår. Syftet är även att detaljplanen ska stämma överens med markanvändningen i järnvägsplanen för Uppsala Planskilda korsningar vid S:t Olofsgatan och S:t Persgatan som Trafikverket ansvarar att fram. Planen är uppdelat i tre kilformade planområden.

Frågor som bevakas av Länsstyrelsen enligt 11 kap 10 § PBL

Länsstyrelsen har inga synpunkter utifrån de frågor som bevakas enligt 11 kap 10 § PBL. Länsstyrelsens har dock kvarstående synpunkter kring naturmiljö.

Länsstyrelsens synpunkter i samrådsskedet framgår av yttrande dnr 402-3512-21, daterat den 9 juni 2021.

Övriga synpunkter

Naturmiljö - Biotopskydd och träd

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen om en felaktig hänvisning kring biotopskydd. I planbeskrivningen på sid. 30 går det att läsa att detaljplanen berör riksintressen enligt 3 och 4 kapitel i miljöbalken eftersom planområdet berör det generella biotopskyddet. Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att alléträd skyddade enligt det generella biotopskyddet i 7 kap. 11 § miljöbalken inte är riksintressen, och att denna text behöver revideras.

Länsstyrelsen har tidigare skrivit i sitt yttrande att alléer som uppfyller följande definition omfattas av det generella biotopskyddet enligt 7 kap 11 § miljöbalken:

Lövträd planterade i en enkel eller dubbel rad som består av minst fem träd längs en väg eller det som tidigare utgjort en väg eller i ett i övrigt öppet landskap. Träden ska till övervägande del utgöras av vuxna träd.

Inom ett sådant biotopskyddsområde får inte åtgärder vidtas som kan skada naturmiljön (exempelvis nedtagning av träd, rot- eller stamskador på grund av anläggningsarbete etcetera).

I planbeskrivningen för detaljplan för del av Österplan beskrivs de alléträd och skyddsvärda träd som identifierats inom ramen för Naturvärdesanalys i järnvägsplanen för planskilda korsningar, det vill säga ett större område än vad detaljplanen utgör.

Vad gäller apelallén är frågan hanterad i tillräcklig omfattning inom ramen för järnvägsplanen och detaljplanen. Däremot vill länsstyrelsen uppmärksamma kommunen på att de träd som avses avverkas för tillfällig nyttjanderätt inte har hanterats inom ramen för järnvägsplanen. Dessa träd kommer enligt Trafikverket att hanteras i separat ansökan om dispens från biotopskyddet i samarbete med Uppsala kommun.

Förutsättningar för dispens, behovet av skyddsåtgärder, kompensation etc. behöver därmed klargöras i en egen dispensprövning. Länsstyrelsen vill därför framhålla att en dispensansökan behöver inkomma till länsstyrelsen för de träd som ligger inom den tillfälliga nyttjanderätten till följd av järnvägsplanen för Uppsala planskilda korsningar. Länsstyrelsen vill också påminna om att särskilda skäl behövs för att dispens ska kunna medges. Länsstyrelsen anser att det inte är lämpligt att vänta med denna prövning till projektets slutskede eftersom det kan behövas anpassningar till följd av prövningen som kan medföra hinder för projektets genomförande.

För att klargöra vilka träd det gäller har länsstyrelsen gärna en dialog, både med Uppsala kommun och Trafikverket.

Vidare anser länsstyrelsen att konsekvenserna för trädmiljön till följd av den nu aktuella detaljplanen, utöver apelallén, inte skiljts ut på ett tydligt sätt. Det är oklart om ytterligare biotopskyddade träd eller särskilt skyddsvärda träd kommer att behöva avverkas till följd av den nu aktuella detaljplanen. Länsstyrelsen anser att kommunen bör förtydliga detta innan planen går till antagande.

Grova, gamla eller ihåliga träd har en mycket stor betydelse för olika djur- och växtarter och tar lång tid att ersätta. Förekomsten av sådana träd är i många fall avgörande för många hotade arters överlevnad. Generellt gäller att ju äldre och grövre ett träd blir desto fler arter kan det utgöra livsmiljö för. Med tiden får ett träd en mängd olika miljöer, till exempel grov bark, solexponerad ved och håligheter som utgör grunden för trädens stora biologiska mångfald.

Med särskilt skyddsvärda träd avses

Jätteträd: Levande eller döda träd som är grövre än en meter i diameter på det smalaste stället under brösthöjd.

Mycket gamla träd: Levande eller död gran, tall, ek och bok som är äldre än 200 år. Övriga trädslag som är äldre än 140 år.

Grova hålträd: Levande eller döda träd som är grövre än 40 cm i diameter i brösthöjd med utvecklad hålighet i huvudstammen.

Länsstyrelsen anser att särskilt skyddsvärda träd, rödlistade trädarter samt träd med känd förekomst av rödlistade arter i första hand ska bevaras och att de, om sådana träd behöver avverkas, ska tas tillvara på sådant sätt att förekommande arter får en fortsatt tillgång till lämplig livsmiljö. Hur detta görs ska framgå i planhandlingarna. Länsstyrelsen anser att kompensationsåtgärder ska vidtas vid avverkning av värdefulla träd.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av t.f. chef för plan- och bostadsenheten Asmah Ismaal med planhandläggare Katja Saranka som föredragande. I den slutliga handläggningen har också naturvårdshandläggare Emilia Wolfhagen medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia till

Trafikverket Region Öst, eskilstuna@trafikverket.se

Lantmäterimyndigheten Uppsala kommun,
lantmaterimyndigheten@uppsala.se